

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavssa Helvetica Orthodoxae Fidei

Murner, Thomas

Lucernae, 1528

VD16 M 7034

Doctor Oecolampadivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29525

C O N C L V S I O P R I M A.

At qui Iohāni Oecolampadō de Winsperg eiusmodi per uersam doctrinam disseminare curā fuit, asto hic illi p̄fessissimus, monens illum, ut edicat, notum faciat, quo tamen fundamento id audere p̄fsumat, & si non dubitem istiusmodi doctrinæ eum omnifundamento carere.

Ego uero, adiuuante me Deo, ei probe respondebo in ecclesiæ sancte nomine, ita me iuuet semper summe laudata uirgo Maria, & omnes sancti Dei.

DOCTOR OECOLAMPADIVS.

Gratia & pax a Deo patre q̄b nostro cœlesti, qui nobis mitat lumen suum & ueritatem in corda nostra, quibus inducamur in ueram cognitionem, nobilissimi domini nostri Ihesu Christi crucifixi, Amen.

Dilecti, probiq̄ Christo fideles, nemo miretur hesterno uesperi nos mox ad disputandū non obtulisse, id nempe non est factū, ut cū ueritate nobis quicq̄ formidemus, aut lucem horreamus, p̄stō enim sumus nostra sponte, de Christiana nostra, & non seductoría doctrina, diuino auxilio responsionem dare, atq̄ rationem reddere, hoc ergo eam ob caussam factum est, ne in tam laude digna congregatiōne, temere prorumperemus in mediū. Prestolabamur namq̄ & alios Christianos fratres aduenturos, quorū p̄fentia non nihil addidisset charitatis augmento, & claræ ueritatis manifestatiōni, ad magnū honorem & gloriam Christi. Quum aut̄ seres in eum euēntum, ut nunc est, adaptarīt, in nomine domini, causam utiq̄ p̄fsentem adgrediemur.

Principio necessariū duximus, aliquas contumelias a nobis auertere auditu horrendas, quibus insimulamur. Merito speraturi, in hac tanta nobis p̄fstita securitate ab his nos securos futuros, acturosq; amice (ut fratres) scripturā scripturæ comparando, mallemus enim hactaceri, & in huiusmodi nos non lādī. Illa namq̄, si trāsiremus intacta frustra respondendo desudaremus. Magni enī est, ad ueritatem obtene-

C iiij

COLLATIO I.

brandam, mētes mortaliū quasi in uestibulo & ianuis in nos exacerbari. At qui forte factū est ex præcedentibus contionibus e suggesto plebi habitis, quibus non obscure, ante disputationis exordia delatis sumus, quasi doctrinæ nouæ fuerimus sparsores, & omnes maiores atq; progenitores nostros damnaremus, prohiberemusq; opera bona fieri. Ea inq; si uera essent, quæ nos possent Christianæ aures ferre. Hæc aut, quem se non ita habeant, prout neq; sunt quo nam modo possumus hæc surda aure pertransire. O dilecti Christofideles, longe aliter hæc cauſa uobis proponitur, quā in se ueritas habeat, cuius rei in cœlo Deus commisereatur.

Primo, nouā doctrinā non docemus, sed id solū quod per Apostolos & Euangelistas edocti fuimus, idq; unicū eaſtā est, maximi in nos odij & inuidentia, quod ad diuinās literas nihil addere uolumus, sed nec adimere quicq;, quæ nulla uia temerare audemus, a Deo equidem nobis præceptū est, & a gratiosis nostris Christifidelibus superioribus, limes nō exceedere scripturæ, ut inquit Paulus ad Galatas. Secundo & ipse ad nos ait, etiam si de cœlo angelus aduenerit, qui aliter doce re præsumeret, anathema sit, diuina uerba docere non est nouum aliquid docere. Scitu em̄ perspicuū est, hominū doctrinas partim longo tempore post Apostolos, partim fere ad Apostolorū tempora, ob id noua non est doctrina censenda, esto illam non cognouerunt uel mater mea uel auia, & si Christiana sit doctrina. Eo exemplo, si hoc die lex noua conderetur iuxta uerbum Dei, & post annos centum, quemq; excitaret Deus, qui clare uerbū Dei prædicaret, is propterea non censabitur nouā inuehere doctrinā, & haec pro primo dicta sint.

Secundo exacerbare quem posset, quod dicitur tot hominum milia errauisse, neq; ueritatē clare cognouisse, quasi ob id damnati forent, essetq; Deus non iustus, quod neq; nos dicimus. Nos uero, si in præcipuis fidei articulis quiddam peregrinum crederemus, id procul dubio suspicari posset. At man-

C O N C L V S I O P R I M A.

nent illeſi articulifidei principales, Petri tenemus confessio-
nem, super quem ædificata est ecclesia. Hæc est igitur prædi-
catio nostra, Ihesum Christū esse filium Dei uiuentis, sicut il-
lud hodierna die non inepte fuit e suggesto prædicatū. Spes
itaq; nos habet indubitata, maiores nostros hac simplicifide,
ex hoc seculo bene migrasse. Forte Deo sic ordinante in mor-
tis angustijs alloquituſuere, omnis namq; spes eorum in Dei
misericordia reposita erat, uereq; in eum fidere oportet, ut in
cruce latro. Deo itaq; laus, cauſa bonis stat limitibus, illud
inq; quod in crucifixione natiſtis fuit, id nobis quoq; proderit,
& hoc in casu ſatis erit ad ſalutem. Nouit Deus quantum fa-
pientiae & cognitionis, cuiq; impariatur, plus uni alteri mi-
nus. Nos quoq; Theologi non tam eſſe deberemus præcipi-
tes & festini ad iudicandū quemq; facilimis de cauſis, & ex li-
bris eruere, abſcq; ulla articuloq; neceſſitate. Cogor hic uertrę
dilectioni dicere dictum Augustini, ni fallor contra regulā
fundamēti etiā in ſcripturis fundatū, ubi dicit. Etsi in ecclesia
Christiana uſq; ad ſatietaſem uera ſapiētia reperiatur, pauci
nihilominus illam attingunt ſpirituales, ac in paucula parte
cognoscūt, ſpirituales eos nominat, qui Dei ſpiritu ſunt præ-
dicti, non qui ſtatus ratione ſpirituales cenſentur. Vos igitur
dilecti Christiani perpendite, cum pauci ſint ſpirituales, qui
uerō ſpiritu Dei ducuntur, pauciq; illuc perueniant, merito
ceſſare debet temerariū iuditium. Hoc dictū in uerbis Chri-
ſti firmātū eſt domini noſtri, quod uocati multi ſint, pauci uē-
ro electi. Volui ab hoc articulo temperare, at quium non ne-
ſciām in hac proposita materia maximū haberi offenſionis la-
pidem, ad quem plurimi offendunt, operapretiū mihi uideo
præcaueri, tolliq; ex cordibus fidelium tam horrendam ſuſpi-
onem. Audite queſo dilecti dñi & Christo fideles, ille idem
dñs noſter Ihesus Christus, qui ſua iuſtitia noſ nos iuſtificat, ablu-
itq; merito effuſionis ſanguinis ſui maculas peccatoruſ noſtro-
rum, & ecclesiæ rugas, quæ hic peregrinatur ille ipſe ſpiritu
ſapienſia

AMICOLATIO I.

sapientiae suae in conspectu coelestis patris sui, illuminare nos
uit, illuminatque tenebras & errores nostros, ita ut obesse non
queant, eo addito, ut fidei simplicitas non laedatur. Ideoque me
rito neminem iudicare debemus, iam si quis corde cogitet, que
ante hac Christus dixerit, quidque doceat historia, clare emer-
serit nihil hic noui esse, consideret quis quid Israhelis filius.

DOCTOR ECCKIVS.

Rogo ut longos sermonum circuitus, & sermones non ne-
cessarios uitetis, nam ueritas uerboꝝ multitudine, magis ob-
nubilatur quam clarescat. Secundo precepto, cauſſae manus ap-
ponere uelitis, quam tractamus de Sacramento, omnemque alii
am materiam, quæcumque illa sit, quiescere sinatis, quo ad suis lo-
cis quæuis adducatur. Ob id namque hic stans permanebo, eius
gratia licentia habens a Christiano principe Bauariae, tanto
hic tempore durare, quanto placuerit laudandi foederis Hel-
uetiorum dominis. Mox igitur prodiſte manus cauſſae conseru-
rus, tenorem enim scitis conclusionis de Sacramento, et si hoc
tempore ex eo portionem rapae faciant.

OECOLAMPADIVS.

Fratres & dilecti domini, iactitat se doctor Eckius manda-
tisui, meique gratiosi domini ducis Bauariae, & ego quoque me
iactito domini mei Ihesu Christi, cuius gratia hic sto, suam cupiens
laudem enuntiare, ideoque missi licere non video, pauca uer-
bis bona cauſſam perdere. Loquendū est enim, prout expre-
dire uidebitur, circuitus non necessarios libēs demitto, quod
mihi necessitatis aestimauero, fideliter proponā, obtempera-
bo & nunc in plaeſeq; sed iuxta rogabo, ne festinanter mecum
agatur, ubi illud cauſſae necessitas poposcerit. Vnicū hoc a uo-
bis rogarū cupio, nihil nobis obfuturā censiū ullam uel iniuri-
ā uel contumelias, quæ nobis innocēter & immerito obi-
ciuntur, alioqui ad ueritatis cognitionē nunquam uenire. Con-
fido quemadmodū a meis gratiosis dominis huc sum expedi-
tus, stabit id omne firmum, quod scilicet hic non stem, quasi
uinctus